

A Margitsziget sorsa.

Saját tudósítónktól. —

Ma végre pozitív adatok kerültek nyilvánosságra a margitszigeti bérleti szerződés dolgáról. Kár, hogy ilyen későn, és még nagyobb kár, hogy olyan szűkszavúsággal beszélnek arról a kérdésről, a mely az egész országot, de különösen a főváros lakosságát a legközelebből érdekli. De meglepő és érthetetlen, hogy rövid néhány héten belül már végleg még is kötik a szerződést, a melyről a nagyközönség eddig semmit sem tudhatott meg. Ez a titkolódzás, a melynek semmi elfogadható okát adni nem lehet, annál sajnálatosabb, mert az objektív bírálat rá tud mutatni több olyan hibára, a melyet a szerződési tárgyalások mai állásában is még lehet állapítani.

Ha ilyen hibás szerződéssel kerül a Margitsziget a bérelő vállalat kezébe, akkor ötven éven keresztül meg van kötve a közmunkák tanácsának keze, és a sziget sorsán egy fél évszázadig semmit sem lehet változtatni.

Végre is csak két oldalról szólhatott volna hozzá a közvélemény a szerződés dolgához. Előszörban a bérbeadás üzleti részét érheti és kell hogy érje kritika. Ha erről az oldalról rá lehet mutatni a hibákra és ezeken lehet segíteni, csak a közérdeknek lesz hasznára. A bírálat második szempontja a közönség érdeke, a mely irányadó volt akkor is, a mikor a közmunkák tanácsa a szigetet József királyi hercegtől átvette, a mikor az volt a jelszó, hogy a szigetet hozzáférhetővé kell tenni a főváros széles rétegei számára.

Az alábbiakban minden állásfoglalást megelőzve, vesszük szemügyre a nyilvánosságra került adatokat, a bírálatból adódó tanulságok levonását olvasóinkra bizzuk.

A készülő, vagy már kész szerződés lényege ez: A szigetet egy alakítandó részvénytársaság 50 évre évi 205.000 K.-ért bérbeveszi. A sziget minden jövedelme, tehát a belépő díjaké is, a társaságé lesz. A tiszta haszon 30%-a a közmunkák tanácsát illeti. A tanács a már befektetett 4 millió felül még 3 milliót beruház, a nagy beruházási programm szerint még befektetendő 11 milliót a társaság fogja beruházni. A társaságnak joga lesz a bérlet lejártá előtt a szigetet örökáron megvásárolni. A társaság alaptőkéje 4 millió korona, a melyből 2½ milliót a külföldi csoport vállal.

Kaszinót szabad létesíteni, de játékbankot nem (?).

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Téma

712.21

Szerző

Hel

Cím

A Margitsziget sorsa

Margitsziget

Idő

v 1912

Forrás:

Ar Ujság

Személy

Bp.

1912 11/15.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Nézzük már most közelebbről a szerződést. Bizonyos, hogy a vállalat a belépődíjakat emelni fogja. Erre szüksége lesz, hogy a jövedelmet fokozza és hogy az évi bért garantálhassa. Mert a szerződés semmiféle módon nem gondoskodik az évi bér garantálásáról. A vállalat, legalább eleinte és jóidőre, nem tartozván semmi befektetést eszközölni, biztosítékot sem nyújthat más formában, csak a belépődíjak, a legnagyobb bevételi forrás lekötésével. Már pedig a szerződés a belépődíjakat nem állapítja meg, az a közmunkák tanácsának belátása szerint és bizonyos esetek beálltával a körülményekhez képest szabandó meg. Azok a feltételek, a melyek a közönségnek a szigethez való viszonyát szabályozzák, ennél fogva minden valószínűség szerint rosszabbak lesznek, mint a maiak. Ez természetes is, mert a vállalat rezsimje alatt előszörban az anyagi, az üzleti szempontok lesznek irányadók.

Hogyan áll az anyagiak, a hasznot hajtó kezelés kérdése? Ma panaszkodik a tanács, hogy a szigetre ráfizet. A tanács befektetése odáig, míg a beruházások folytatása a vállalatot fogja terhelni, hét millió korona lesz. Ennek évi 4%-os kamata 280.000 korona. Tehát még a rendes bankkamatot sem kapja meg a tanács. A tiszta haszonban való részesedésnek kellene bekövetkeznie, hogy a kamat kikerüljön, erre pedig nincs kilátás. Mert hogy mi számít tiszta haszonnak és hogy mit lehet üzem- vagy üzleti költségnek számítani, arról a szerződés nem beszél.

És hogy mi fogja garantálni a vállalatra háruló további 11 milliós beruházások tényleges megtörténtét, erről sem szól a szerződés, és ha szólna is, akkor sincs módjában a vállalatnak ezt a kötelezettségét megnyugtató módon garantálni.

Egy további és minden elfogulatlan bíráló előtt nyilvánvaló aggodalom merül fel abban a kérdésben, vajjon egy négy milliós társaság eredményesen és a közérdeknek megfelelően tudja-e vezetni a sziget dolgát, a mikor a közmunkák tanácsa milliós befektetések mellett sem tudott sikert elérni? Tud-e ez a vállalat 11 milliót befektetni, a mikor egész tőkéje, a melyből számtalan megváltásnak, kártalanításnak, üzletfelszerelésnek és nagy adminisztrációs költségnek kell kikerülnie, mindössze négy millió? Előrelátható, hogy folytonos küzdelem és a közmunkák tanácsa részéről várt jóindulatnak állandó igénybevétele, másrészt ezzel párhuzamosan a közérdek fokozódó háttérbe szorulása fogja jellemezni a sziget jövő sorsát.

És végül még egy egészen pozitív kérdés merül fel.

Megtett-e a tanács minden lehetőt annak érdekében, hogy a sziget üzleti jövedelme emelkedjék? Tudomásunk szerint a gyógyforrás vízének forgalma a múlt évben kerek egy millió palackkal emelkedett. A közönség kezdi a szigeti vizet becsülni. A kereslet olyan nagy, hogy a háromszorosára emelt üzem sem tudná fogyasztást fedezni. Négy és fél millió palackra becsülik hozzáértők azt a kvantumot, a melyet itt a fővárosban és a vidéken el lehetne helyezni.

Miért nem veszi kezébe a tanács a szigeti víz nagyarányu terjesztésének és üzleti kihasználásának ügyét?

Mi érdeke a tanácsnak abban, hogy ezt a kincsesbányát is átengedi a társaságnak?